

PÄRIJATA POLE PÄRANDIT

KASVATUSE JA HARIDUSE ÜLESANDEKS ON MEIE KULTUURI JA VÄÄRTUSI TULEVAILE PÕLVILE EDASI ANDA, NEID MEIE KULTUURILISTE VARANDUSTE PÄRIJATEKS TEHA /JOHANNES KÄIS/

VELLE ROHELPUU, MAALI KAASIK

7.OKTOOBER 2020

Meie väikesele rahvale on hariduse edu iseäranis tähtis, sest ainult iseseisvale rahvuslikule kultuurile tuginev väikeriik võib püsida ja püsima jääda teiste suuremate riikide keskel

/Johannes Käis/

Visioon:

Jänesselja Lasteaias käiv laps kujuneb iseseisvaks ning rahvakultuuri ja -kombeid väärtustavaks läbi mänguliste tegevuste.

Lasteaia eripära:

Jänesselja lasteaias tegeletakse süvitsi eesti rahvakultuuri tundmaõppimise ja hoidmisega.

Rühmadel on Eesti lastekirjanike poolt loodud tegelaste nimed.
Igal rühmal on oma maskott, mis samuti on rahvusliku ornamentikaga

Kasvu-, mängu- ja töökeskkond

Pärnu kihelkonna
rahvarõiva seeliku triibustiku ainetel
kujundatud postamendid

Ma ise ilu tegija!

Koridorides loob meeleolu
värvilised paelad, mis
ajendatud rahvuslikust
triibuseelikust

Rahvarõiva seeliku triibustikku
sümboliseerivad lõimed
on ka rühmades –
nende külge on mõnus
laste töid riputada

ILUS ON ILMA PÄRALT, INETU ON MINU ÜKSI
/EESTI VANASÕNA/

Vanavara tuba

Kus mina lapsi laulud õpsin
Teol teda käies saaki
Korra kotti kandes saaki,
Kodu kangasta kududes
Lõnga lõin ja sõna sain
Jalgpuu tallasin laulu lõin.

/regilaul, Tõstamaa/

Rahvapillid

Pill oll helle, pill oll helle,
pill oll helle pedajäne.
Kannel kumme, kannel kumme,
kannel kumme kadajane.
/regilaul, Põlva/

Nii oli vanasti

ÆG ANNAB HEAD NÕU
/EESTI VANASÕNA/

Vana aja raamatud ja vanavanemad

LAIK LAPS PÄRSIL, HEA LAPS LOEB RÄAMATUT
/EESTI VANASÖNA/

Õppija algatus, leidlikkus, huvi ja iseseisvus on õppekorralduses keskseks.

/Johannes Käis/

Looduslik triibukangas

TÄRKLUS OM INEMISILE NIGU PÄIKE LOODUSELE

/EESTI VANASÕNA/

PÄRN

PÄRNA LEHED ON SÜDAMEKUJULISED JA ÕIED LÕHNAVAD MEE JÄRELE. UUEDE PÄRNAPUUD KASVAVAD PUU VIILJADEST (PÄHKLITEST) VÕI KÄNNUVÕSDE ABIL. ÕELDAKSE, ET KUI VANA PUU SUREB, SIIS KÄNNUST SAAVAD ALGUSE UUEDE NOORED PUUD.

LEHT
ÕIS
VILI – PÄHKEL

ÕELDAKSE: PALJAS KUI PÄRN

PÄRN ON PÜHA PUU!
PÄRN ON SÜDAMLIK PUU!

PÄRNU LINN ON SAANUD OMA NIME PÄRNADE ROHKUSE JÄRGI

HARILIKKU PÄRNA PEETAkse PIKAEALISEKS PUULIGIKS. PÄRN KASVAB AEGLASELT JA ELAB KAUA. RAHVASUU UTLEB: TULEB 300 AASTAT, SEISAB 300 AASTAT, LÄHEB 300 AASTAT.

RAHVASUU TUNTAKSE PÄRNA LÕHMUSE JA NIINEPUUNA

NIINEPUU NIMETUSE ON PÄRN ENDALE SAANUD SELLE JÄRGI, ET TEMA KOORE ALUMISEST KIHIST SAAB NIINEKIUDU. NIIN ON KIUDAINE, MILLEST TEHTI NÖÖRI JA KÖIT. EESTIS KASVATAKSE KA LINA, KELLELT SAAB LINAKIUDU. SEDA KASUTATAKSE KANGATÖÖSTUSES.

VANADELE EESTLASTELE OLI PÄRN ÜKS ENIM ARMASTATUD JA LUGUPEETUD PUU. PUU JUURES TOIMUSID KÕIGE OLULISEMAD SÜNDMUSED – PEOD, PULMAD, KOOSOLEKUD JA KOHTUD. VASTU VÕETUD OTSUSEID KINNITATI SÕRME KOLMEKORDSE KOPUTUSEGA VASTU PUU TÜVE.

SOOJAL SUVEPÄEVAL VÕIB PÄRNA ÜLES LEIDA TUGEVA SUMINA JÄRGI. PÄRNAPUU ÕITEST SAAVAD MESILASED NEKTARIT, MILLEST VALMIB MESI. PÄRNALE ON MESILASTE NEKTARI KOGUMINE VAJALIK, SEST NII TOLMELDAVAD NAD PÄRNA ÕISI.

PÄRNA PUIDU KOHTA ON EESTI RAHVASUU ÕELNUD, ET SEDA ON TOORELT NII KERGE VOOUIDA NAGU KAPSAJUURIKAT. PÄRNA PUITU KASUTATAKSE NIKERDAMISEKS JA MÖÖBLI VALMISTAMISEKS.

VANASTI PUNUTI PÄRNA KOOREST KORVE, NIINEST TEHTI NÖÖRI, KÕISI NING VIISKE. ÕELDAKSE: PÄRN O PÄITSE PÄÄLE PANNA. KUIVATATUD PÄRNAÕITEST VALMISTATAKSE TEED, MIS SOBIB PALAVIKU, KÜLMETUSE JA KURGUHAIGUSTE RAVIKS.

METSIS, KUS KASVAB PALJU PÄRNAPUID, KUTSUTAKSE PÄRNIKUTEKS

MEESILANE
VIISUD

TAMM

EESTI VANARAHVAS ON NIMETANUD TAMMESID, KES SÜGISEL LEHED HEIDAVALD – SUVETAMMEKS NING NEID, KELLELE TALVENI LEHED KÜLGE JÄÄVAD – TALITAMMEKS. TEGELIKULT KASVAB EESTIS VAID HARILIK TAMM.

VILI – PÄHKEL (TÖRU)
LEHT JA ÕIS

ÕELDAKSE: MEES KUI TAMM, TUGEVI KUI TAMM, TAMMINE MEES.

TAMME LEHT ON LOODUSKAITSE SÜMBOL

LEGEND TAMMEST RÄÄGIB, ET MUISTE KÄINUD VANATÜHI LOODUSE VALITSEJA JUTUL, ET TEMALE KA VALITSEMISÕIGUS ANTAGU. VANATAAT OLLA LÕPUTUST PEALEKÄIMISEST NII TÜDINUD, ET VIIMAKS ANDNUD LOA. AGA ESITANUD KA ÜHE TINGIMUSE: OMA TAHTMISE VÕIB VANATÜHI SAADA SIIS, KUI KÕIGIL LEHTPUUDEL LEHED VIIMSENI MAAS ON. TALV JÕUDNUD KÄTTE, KUID TAMMEL LEHED IKKA KÜLJES. KÄINUD VANATÜHI TEDA IGA PÄEV KAEMAS NING LÕPUKS TEMA KÄNNATUS KÄTKENUD, TA KARANUD TAMME KALLALE JA HAKANUD SEDA SAKUTAMA, KUID LEHED OLNUD PUUL NII KÕVASTI KINNI, ET EI AIDANUD REBIMINE EGA PEKSMINE. SELLEST AJAST ONGI TAMME LEHED KUI REBITUD.

TAMM ON PUUDE KUNINGAS! TAMM ON PÜHA HIEPUU!

PASKNÄAR
PASKNÄAR ON PRUUNIKAT TOONI LIND, SINIMUSTVALGE TIIVASERVAGA. RAHVAPÄRASELT KUTSUTAKSE: TAMME-ÄHK, KARTULI-KREET, UBARÄÄK. PASKNÄAR KARJUB: "TRUU-TRUU". PASKNÄAR JA TAMM ON SOBRAD. PASKNÄAR KOGUB TAMMETÖRUSID ENDALE TALVEVARUDEKS, PEIDAB NEED SAMBLA SISSE, AGA MÕNIKORD TA UNUSTAB, KUHU TÖRU PEITIS JA NII LÄHEBKI TÖRU KASVAMA.

TAMM ON TALUMEHE RAUD:
TAMMEST TEHTI TUULIKUTE KANDVAD OSAD, SAMUTI SEPIKOJA ALASI, TÕNNID, VEEL TÄNAGI TEHAKSE TAMMEPUUST MÖÖBLIT. TAMMEKÕRSTKTE KOOREST TEHAKSE RAVIMIT (KÕHUHÄDADE LEEVENDAMISEKS), TAMMETÖRUD OLID LEIVAJAHU JA KOHVI TOORAINEK. TAMME KOOREST SAADI MUSTA, PRUUNI JA HALLI VÄRVI.

ENAMIK SUURI LAEVU VALMISTATI TAMMEST, SEST TAMME PUIT MUUTUB VEES ÜLIKÕVAKS.

TAMM ON JÕU JA VÕIMSUSE VÕRDKUJU

EESTLASTE PEREKONNANIMEDEST ON KÕIGE LEVINUM NIMI TAMM

MIHKLILAAT

KADRIPÄEV

EESTI VABARIIGI
AASTAPÄEV

EESTI LIPU PÄEV

MARDIPÄEV

**RAHVUSLIK KUSE
AASTARING**

VASTLAPÄEV

JÜRIPÄEV

KARJALASKEPÄEV

EMAKEELEPÄEV

See on vanaisake, see on vanaemake
See on kallis isake, see on armas emake.
See me väike pisipõnn, kõik me kokku perekond
/näpumäng/

Intu-äntu, para-väntu,
iits-tiits-tiben-tam.
Kriiska!
/rahvamäng/

Liigu, liigu laevakene,
liigu laeva linna alla,
enne päeva Pärnu merre,

Merekultuuri aasta

Üks laevuke merele seilas kord nii...

Vesi voolab rahulikult ühte soodu.
Tema teekond püsib oma kindlat voolu.
Vetevulin paneb sinu sisse rahu.
Võtab ära kurbuse ja hingevalu.

MIS ISAD EES TANTSIVAD,
SEDA POJAD TAGA KARGAVAD!
/EESTI VANASÕNA/

UKSKI MEISTER EP OLE SUNDIMISEST SAADIK MEISTER. TOO OPETAB ISEENNAST!
/EESTI VANASONA/

Viltimine

Õpime kannelt mängima

Õpime parrupilli mängima

Kõlavöö kudumine

Rahvatants ja rahvalikud mängud

Sõira valmistamine

Rahvapillid

Kaltsutite tegemine

**KUIDAS ÆRM, NENDA ÆBI!
KEL HÄDA, KÜLL SEE ÆBI OTSIB!**
/EESTI VANASÕNA/

Opetaja Maail on kevadpeo puhul pastlad jalas.

Tuuli küsib: „Miks sul pastlad jalas on, pastlapäev (*vastlapäev*) on ju läbi?“

- ❖ PÄRIMUSE KOOLITUS AUGUST PULSTI ÕPISTUS (VILJANDIS)
- ❖ NALI JA VANASÕNAD
- ❖ PILLI TINISTAMINE
- ❖ LAULU JORUTAMINE
- ❖ JUTU VESTMINE
- ❖ LOODUSLIKUD VAHENDID
- ❖ RAHVUSLIKUD MÄNGUD

MA EI PEA TUNDMA, ET TEEN VALESTI, VAID MA LOON OMA PÄRIMUST!

Pedagoogid on laste
arengu suunajad ning
arengut toetava
keskkonna loojad.

/Koolieelse lasteasutuse riiklik
õppekava/

LAPSE MÄNGUASI ON PUUPULK JA ... /EESTI VANASÕNA/

Naomi ja Ramil on juba tükk aega
õpetaja kõrval seisnud ja vaadanud,
kuidas teised lapsed enne
liikumistegevust ringi jooksevad.
Õpetaja: „Küll te olete ikka targad
lapsed, hoiate oma jõudu
liikumistegevuse jaoks!”
Ramil: „Ma ei tahagi midagi teha. Ma
olengi juba vormis!”

❖ LAPS JA MÄNG, MÄNGUKESKKOND

Oma tuba, oma luba
/Eesti vanasõna/

USINAD NAGU SIPELGAD

LAS LAPS MÄNGI. PEAAASI, ET EI NUTA.

Pööripäevad rabas

KUIDAS TALI, NÕNDA SUVI /EESTIVANASÕNA/

Sütti,
sütti,
lõkke

Lapsi tuleb õpetada mitte niipalju tõsiasju teadma,
kui neid otsima ja leidma.

/Johannes Käis/

Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu

/Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava/

MULLE MEELDIS NEID, SEDA...TEHA NAGU LISANDRA OLI
ÜHE PUU PEAL, MIS OLI PIKALI JA MINA AITASIN TAL
KIIKUDA.

Kiigupuu rabas

Oleme sipelgad metsas

Mida sa sellest käigust õppisid?
JA, ET METSA EI TOHI AUTOKUMME VISATA.
ÕPPISIN PRÜGI VÕTTA ÄRA METSAST.

MUL EI OLNUD SIUKSEID ASJU SEAL
RABAS, MIS EI MEELDINUD, SEST MUL
OLI SEAL LÕBUS OLLA.

EI PÄINDUV PÜÜ NÄLJÄLT MURDU
/EESTI VANASÕNA/

EGA LIND PESAS LENDAMA ÕPI
/EESTI VANASÕNA/

MIDA KÜLMEM JÕUL, SEDA PALAVAM JAAN /EESTI VANASÕNA/

KÕIK AASTAD POLE VENNAD /EESTI VANASÕNA/

Projekt „Kodulammast“

Lambakasvatustalu külastus ja lamba pügamine

Villa kraasimine

Nõelviltimine

MA TEAN, TEAN, ET EMA NIMI ON UTE. VÄIKSE LAMBA NIMI
ON TALLEKE. SEE, KES ISA ON, ON JÄÄR. AGA VAHEL ON NEID
PALJU.

ET LAMBAL VAHEL LÕIGATAKSE VILLA.

Projekt „Kodulammass“
Lõnga värvimiseks mahla keetmine ja lõnga värvimine
Lõnga kerimine kerilauaga

Projekt „Kodulammast“
Paelte punumine, eeltöö kangastelgedel vaiba kudumiseks
Orienteerumismäng „Lammast Peedu otsingul“ – villakotti on midagi peidetud?

MA TAHAN KARJASEKS SAADA, SIIS MA SAAN LAMBAID VALVATA. PEAN ÕPPIMA.

MEREKULTUURI AASTA -
PÖÖRIPÄEVAD MERE ÄÄRES

VESI PALJU JÕUDU ANNAB,
VESI SUURED LÄEVAD KANNAB
/EESTI VANASÕNA/

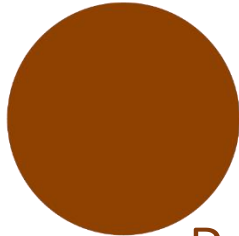
HÄRRA KAPTEN KANNAN ETTE,
TEIE NAINE KUKKUS VETTE.
PEA EES JA JALAD TAGA,
VÄLJA PAISTIS AINULT NABA.
/LIISUSALM/

Merekultuuri aasta
„Kui heering elas kuival maal“ arengulugu

Rukki-projekt

Lapsed ehitavad RUKKIPÕLLU ümber aia

Kuidas talurahvas vilja lõikab ...

EGA KAHTE ASJA SAA KORRAGA TEHA
/EESTI VANASÕNA/

Leivategu

LEIB ON VANEM KUI MEIE
/EESTI VANASONA/

KODO LEIB OM KÕKÕ MAGUSAMP

/EESTI VANASÕNA/

„Lapsi tuleb õpetada mitte niipalju tõsiasju teadma, kui neid otsima ja leidma.“

/Johannes Käis/

IGA TÖÖ TAHAB OMAL AJAL TEGEMIST /EESTI VANASÖNA/

Tuuli on juba tükk aega wc-s kadunud. Opetaja teeb ukse lahti ja vaatab sisse. Tuuli seisab poti ääres ja nühib wc-harjaga potti.

Õpetaja: „Kas sa pesed potti?“

Tuuli tõsiselt: „Ma tahtsin kodus ka teha, aga emme ei lubanud.“

USU ISE, MIDA TEED, JA KÕIK TOIMIB!
JULGE EKSIDA, JULGE ÕPPIDA!

INIMENE ÕPIB
NIKAUA KUI TA
ELAB
/EESTI VANASÕNA/

Tänulikud MEIE